

21 MARTIE • 2024

Conferința internațională
**PROTECȚIA ȘI ÎNGRIJIREA COPILOR
ÎN CONTEXTUL AGENDEI DE
ASOCIERE REPUBLICA MOLDOVA –
UNIUNEA EUROPEANĂ**

Ediția 2024: Prevenirea instituționalizării copiilor de vârstă mică – soluții și acțiuni în baza evidențelor naționale și internaționale

Conferința internațională

PROTECȚIA ȘI ÎNGRIJIREA COPILOR ÎN CONTEXTUL AGENDEI DE ASOCIERE REPUBLICA MOLDOVA – UNIUNEA EUROPEANĂ

Ediția 2024: Prevenirea instituționalizării copiilor de vârstă mică – soluții și acțiuni în baza evidențelor naționale și internaționale

21 martie 2024

Chișinău, Republica Moldova

Locația - Radisson Blu Leograd Hotel

INTRODUCERE

În ultimii cincisprezece ani, Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative în reforma sistemului de îngrijire alternativă a copiilor și închiderea instituțiilor de tip rezidențial. Grație eforturilor comune ale autorităților publice, societății civile și organizațiilor internaționale, numărul copiilor care trăiesc în instituțiile rezidențiale din Republica Moldova a scăzut semnificativ de la 17,000 în 1995 la mai puțin de 700 în 2022.¹ Numărul instituțiilor de îngrijire rezidențială s-a redus de la 67 de instituții rezidențiale de dimensiuni mari în 2001² la 15 în 2022.³ Numărul centrelor de plasament temporar al copiilor s-a redus până la 26⁴ în 2022.

Cu toate acestea, raportul cu privire la copiii din sistemul rezidențial în anul 2022 (CER nr.103 A) atestă faptul că un număr total de 361 de copii cu vârsta cuprinsă între 0-6 ani au fost plasați în instituțiile rezidențiale din Republica Moldova, dintre care 215 copii prin plasament de urgență și 146 de copii prin plasament planificat, dintre aceștia un număr de 175 copii au vârsta cuprinsă între 0-2 ani și 186 de copii sunt între de 3-6 ani.

Efectele negative, neglijarea și abuzul provocate copiilor într-un cadru de îngrijire instituțională au fost obiectul multor cercetări realizate la nivel global, regional și național. Copiii din instituții sunt privați de îngrijire familială sigură și protectoare, de afecțiune parentală, și, în consecință, pot suferi traume pe tot parcursul vieții.⁵ Analiza datelor din instituții arată că copiii pierd, în mediu, o lună de creștere pentru fiecare trei luni petrecute într-un orfelinat.⁶ Instituționalizarea dăunează dezvoltării socio-emoționale și sănătății mintale a copiilor, precum și capacității acestora de a forma relații de atașament.⁷ Copiii din instituții sunt adesea supuși la abuzuri fizice, sexuale și emoționale din partea altor copii, a vizitatorilor sau a personalului.⁸ Impactul

¹ Biroul Național de Statistică, Moldova.

² Stela Grigoraș, Minister of Health, Labour and Social Protection of the Republic of Moldova. (2017). Childcare Reform in Moldova: Achievements and Challenges.

³ Interviu cu Parteneriate pentru fiecare copil (P4EC), Aprilie 2021.

⁴ Retrieved from https://www.antitrafic.gov.md/public/files/centre_de_plasament.pdf

⁵ Hope and Homes for Children (2022) Families. Not institutions

⁶ Johnson, D.E., (2001). Medical and Developmental Sequelae of Early Childhood Institutionalization in Eastern European Adoptees. *The Minnesota Symposia on Child Psychology. Vol 31: The Effects of Early Adversity on Neurobehavioral Development*, ed. by Nelson (Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 2001)

⁷ van IJzendoorn, M.H., Bakermans-Kranenburg, M.J. et al (2020) Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 1: a systematic and integrative review of evidence regarding effects on development. *The Lancet Psychiatry*, 7(8)

⁸ Gray, A.P. and Cote, W. (2019). Cultural connectedness protects mental health against the effect of historical

instituționalizării poate continua dincolo de copilărie și poate cauza efecte negative la vârsta adultă,⁹ incluzând întâzieri severe în dezvoltare, dizabilități, daune psihologice ireversibile și o stare generală de sănătate precară.¹⁰ Instituționalizarea copiilor poate echivala, de asemenea, cu privarea de libertate.¹¹

Trecerea integrală la un sistem de îngrijire bazat pe familie și încetarea instituționalizării copiilor asigură, totodată, beneficii socio-economice atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.¹² **Pe termen scurt, se pot obține economii de costuri prin tranziția de la instituțiile rezidențiale la serviciile comunitare pentru copii și familii.** Instituțiile rezidențiale se caracterizează prin utilizarea intensivă de capital și de resurse din cauza funcționării în regim continuu (non-stop), a cerințelor de personal și a costurilor recurente ridicate pentru utilități, alimentație și alte cheltuieli. La nivel mondial, există dovezi că, costurile de îngrijire a unui copil într-o instituție rezidențială, sunt suficiente pentru îngrijirea a 8-10 copii în servicii centrate pe îngrijirea de tip familial.¹³ În Moldova, acest raport este mult mai mare. Un studiu recent (2021) a constatat că instituțiile rezidențiale pentru copiii mici costă între 245 000-339 000 de lei per copil anual, față de 17 185 de lei în medie pentru serviciile centrate pe familie¹⁴ și față de 120 000 de lei per copil în cazul plasamentului acestuia în asistența parentală profesionistă. Acest fapt, denotă că, Moldova poate îngriji 2-14 copii în familie la costul alocat îngrijirii unui copil într-o instituție rezidențială.

În aceeași ordine de idei, opinia pozitivă a Comisiei Europene privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană menționează procesul de dezinstituționalizare în secțiunea privind drepturile fundamentale: „Procesul de dezinstituționalizare a copiilor a avansat mult în ultimii ani. Mai sunt încă multe de făcut în ceea ce privește mortalitatea infantilă, munca copiilor, inclusiv legăturile cu traficul de persoane și exploatarea sexuală, precum și situația specială a copiilor romi și a copiilor abandonați de părinți. **Numărul bebelușilor și al copiilor cu dizabilități aflați în îngrijire instituțională rămâne o provocare**”.

Evidențe internaționale

Cercetători din diferite țări documentează de peste opt decenii efectele negative ale separării și instituționalizării copilului mic asupra dezvoltării acestuia. Doctorul John Bowlby a publicat în anii 1940 - 1950 mai multe lucrări notorii despre atașament, separarea copilului de mamă și efectele instituționalizării. El a demonstrat că relațiile stabile dintre copii și îngrijitori sunt esențiale pentru o dezvoltare sănătoasă și că acestea lipsesc cu desăvârșire în îngrijirea instituțională. O publicație din 2008 care prezintă rezultatele cercetării realizate într-un orfelinat din Sankt Petersburg arată că, copiii îngrijiți într-o instituție rezidențială pot avea până la cincizeci de îngrijitori diferiți.¹⁵ Centrul pentru Dezvoltarea Copilului de la Universitatea Harvard a cercetat și împărtășit continuu dovezi privind dezvoltarea timpurie a copilului, reziliența și impactul stresului toxic asupra copilului, care include și stresul separării. Unele dintre cele mai importante lucrări ale Centrului demonstrează că adversitatea poate perturba dezvoltarea copiilor; iar relațiile receptive și experiențele pozitive construiesc o arhitectură cerebrală

trauma among Anishinabe young adults. *Public Health*, 176, pp.77-81.

⁹ van IJzendoorn, M.H., Bakermans-Kranenburg, M.J. et al (2020). *Op cit.*

¹⁰ Mulheir, G., et al (2012). 'Deinstitutionalisation – A Human Rights Priority for Children with Disabilities' Equal Rights Trust Review, 9 (2012)

¹¹ United Nations (2019) Global Study on Children Deprived of Liberty

¹² Retrieved from <https://bettercarenetwork.org/investing-in-family-care-for-moldovas-future-the-case-for-meeting-moldovas-human-capital-needs/romanian>

¹³ *Ibid.*

¹⁴ Changing the Way We Care (2022). Residential institutional evaluation findings and recommendations. Retrieved May 15, 2023: EN Final Summary Residential Assessments (bettercarenetwork.org)

¹⁵ Cited in Bakermans-Kranenburg, M.J., et al. (2011). "Attachment and emotional development in institutional care: Characteristics and catch-up," *Society for Research in Child Development*. vol. 76, no. 4, pp. 62-91. [https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4166527/#:-:text=Bowlby%20\(1951\)%20was%20highly%20suspicious.%3B%20Spitz%2C%20\(1946\)%20regarding%20the](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4166527/#:-:text=Bowlby%20(1951)%20was%20highly%20suspicious.%3B%20Spitz%2C%20(1946)%20regarding%20the)

puternică și că experiențele care dezvoltă timpuriu abilitățile de adaptare, pot contrabalansa adversitatea.¹⁶

În anul 2019, revista Lancet a solicitat unui grup de cercetători să analizeze cele opt decenii de dovezi privind instituționalizarea și dezinstituționalizarea copiilor. Rezultatele publicate în anul 2020 au prezentat asocieri negative puternice între îngrijirea instituțională și dezvoltarea copiilor, în special în ceea ce privește creșterea fizică, dezvoltarea cognitivă și atenția, dezvoltarea socio-emoțională și sănătatea mintală. Experții au constatat că pentru copii aflați în îngrijire rezidențială, plasamentul în familii de asistenți parentali profesioniști sau reintegrarea în familia biologică sau extinsă este asociată cu o perioadă de recuperare semnificativă pentru unele domenii de dezvoltare. Durata de timp petrecută în îngrijire rezidențială determină riscurile și efectele negative ireversibile asupra dezvoltării copilului. Cu cât perioada de îngrijire instituțională este mai mare, cu atât șansele de recuperare sunt mai mici.¹⁷ Un raport realizat de *European Association of Services Providers for Person with Disabilities (EASPD)* în anul 2022 în țările din Balcanii¹⁸ arată că intervenția timpurie în copilărie constituie o componentă esențială în toate etapele procesului de dezinstituționalizare, iar analizele efectuate de Proiectului de Intervenție Timpurie din București,¹⁹ publicate în anul 2022, indică faptul că mediul de îngrijire în copilăria timpurie are un impact pe termen lung în dezvoltarea cognitivă a copilului.

În viziunea Centrului pentru Dezvoltarea Copilului din cadrul Universității Harvard, „dezvoltarea sănătoasă a tuturor copiilor este esențială pentru o comunitate prosperă, iar acum există foarte multe dovezi despre cum funcționează dezvoltarea copilului și cum putem preveni și aborda problemele de dezvoltare”.²⁰ Atât cercetarea, cât și practica arată că intervenția timpurie în copilărie contribuie la schimbări pozitive asupra dezvoltării copilului care are ulterior un impact semnificativ pentru sănătatea societății în general pe termen lung.

Prezentarea și obiectivele conferinței

Conferința Internațională “Prevenirea instituționalizării copiilor de vârstă mică (0-6 ani) – soluții și acțiuni în baza evidențelor naționale și internaționale” este un eveniment organizat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Evenimentul este organizat în colaborare cu *Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării, Congresul Autorităților Locale din Moldova, UNICEF, CCF Moldova, Keystone, Parteneriate pentru Fiecare Copil și cu susținerea metodologică și financiară a Inițiativei Globale Changing the Way We Care, finanțată de USAID, Fundația GHR și Fundația MacArthur.*

Scopul conferinței este agrearea soluțiilor/unei foi de parcurs care să conducă la prevenirea și, ulterior, la încetarea instituționalizării copiilor mici (0-6 ani) în Republica Moldova. Evenimentul va convoca factorii de decizie din Republica Moldova, reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale în domeniile relevante, membri ai Consiliului Național pentru protecția drepturilor copilului, reprezentanți ai agențiilor teritoriale de asistență socială, organizații internaționale și locale cu experiență în domeniul protecției și îngrijirii copiilor. Evenimentul va include prezentarea evidențelor relevante referitoare la efectele instituționalizării și impactul pozitiv al îngrijirii într-un mediu familial asupra copiilor afectați de trauma separării de familie la o vârstă mică, analiza recomandărilor și a celor mai bune practici, discuții în cadrul atelierelor,

¹⁶ Center on the Developing Child at Harvard University. (2016). “Applying the Science of Child Development in Child Welfare Systems.” <http://www.developingchild.harvard.edu>

¹⁷ Van IJzendoorn, Marinus H, et al. (2020). “Institutionalisation and deinstitutionalisation of children I: A systematic and integrative review of Evidence regarding effects on development.” *The Lancet Psychiatry*, vol. 7, no. 8, 2020, pp. 703-720, [https://doi.org/10.1016/s2215-0366\(19\)30399-2](https://doi.org/10.1016/s2215-0366(19)30399-2)

¹⁸ EASPD (2022) Building and Strengthening ECI Systems <https://easpd.eu/resources-detail/building-and-strengthening-integrated-eci-systems-balkan-report/>

¹⁹ homepage (bucharestearlyinterventionproject.org)

²⁰ Center on the Developing Child at Harvard University. Sursa citată

și setarea acțiunilor prioritare pentru prevenirea și, ulterior, stoparea instituționalizării copiilor de 0-6 ani.

Recomandările și acțiunile discutate în cadrul conferinței vor contribui la realizarea obiectivului proiectat în Agenda de Asociere UE-Republica Moldova pentru anii 2022-2027²¹ pct.7 care statuează angajamentul Moldovei cu privire la finalizarea dezinstituționalizării copiilor - "numărul copiilor din instituții este redus treptat la „0”, astfel că dezinstituționalizarea este finalizată, dezvoltând totodată forme alternative de îngrijire”, precum și la realizarea obiectivului general 3, acțiunea 62 din Programul național pentru protecția copilului pe anii 2022-2026 care prevede instituirea moratorului privind plasamentul copiilor de orice vârstă, în special, al copiilor până la 3 ani, în instituțiile rezidențiale care intră în proces de reorganizare/lichidare.

Obiectivele specifice ale conferinței sunt:

1. Prezentarea evidențelor internaționale privind impactul instituționalizării asupra copiilor și efectul pozitiv al îngrijirii într-un mediu familial asupra copiilor afectați de trauma separării de familie la o vârstă mică;
2. Prezentarea bunelor practici și recomandărilor relevante la nivel național, privind prevenirea separării de familie și instituționalizării copiilor de vârstă mică (0-6 ani); și
3. Prezentarea proiectului foii de parcurs și definitivarea acțiunilor prioritare care sunt necesar a fi validate, asumate și întreprinse de către factorii de decizie, în vederea realizării în mod etapizat a procesului care să conducă la prevenirea și, ulterior, încetarea plasamentului în instituții rezidențiale a copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-6 ani.

Vorbitorii în cadrul sesiunilor cheie ale conferinței vor prezenta:

1. Rezultatele studiului longitudinal referitoare la efectele instituționalizării și impactul pozitiv al îngrijirii într-un mediu familial asupra copiilor afectați de trauma separării de familie la o vârstă mică. Datele vor fi prezentate de către un grup de experți de notorietate internațională, profesori universitari și cercetători - Dr. Charles A. Nelson,²² Dr. Charles Zeanah,²³ și Dr. Nathan Fox,²⁴ coordonatorii echipei de cercetare din cadrul Proiectului de Intervenție Timpurie București²⁵ (BEIP) derulat de Universitatea Harvard, Universitatea Tulane, Universitatea din Maryland începând cu anul 1999 și până în prezent. Constatările BEIP au revoluționat și influențat la nivel global domeniul politicilor și programelor destinate îngrijirii copiilor;
2. Rezultatele cercetării calitative realizate în Republica Moldova la nivel național, în perioada august-septembrie 2023, privind provocările pentru instituirea unui mecanism sustenabil de neadmitere a plasamentului copiilor cu vârsta de 0-6 ani în instituțiile de tip rezidențial și a modalităților de înlăturare a barierelor existente.²⁶ Concluziile studiului vor fi prezentate de către experții Centrului de Investigații și Consultanță Sociopolis;²⁷ și
3. Proiectul foii de parcurs cu prezentarea acțiunilor prioritare care sunt necesar a fi validate, asumate și întreprinse de către factorii de decizie, în vederea realizării în mod etapizat a procesului care să conducă la prevenirea și, ulterior, încetarea plasamentului în instituții rezidențiale a copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-6 ani. Foaia de parcurs va fi prezentată de experții organizației CCF Moldova și discutată în cadrul atelierelor de lucru ale conferinței.

²¹ Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:22022D1997&from=EN>

²² <https://www.gse.harvard.edu/directory/faculty/charles-nelson-iii>

²³ <https://medicine.tulane.edu/departments/psychiatry-child-adolescent-pediatrics-infant-institute-psychiatry/all-faculty/charles-h>

²⁴ <https://nacs.umd.edu/facultyprofile/fox/nathan>

²⁵ <https://www.bucharestearlyinterventionproject.org/>

²⁶ Changing the Way We Care (2023). Înțelegerea posibilității introducerii unui moratoriu sustenabil privind plasamentul copiilor cu vârsta 0-6 ani în îngrijirea instituțională. Studiu calitativ.

²⁷ <https://sociopolis.md/>

AGENDA CONFERINȚEI

8:30 – 9:00	Înregistrarea participanților și cafea de bun venit
9:00 – 9:30	Cuvânt de deschidere Moderator: Ludmila UNGUREANU, Director, Changing the Way We Care Moldova Vorbitori: <ul style="list-style-type: none">• Alexei BUZU, Ministrul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova• Kent D. LOGSDON, Ambasadorul Statelor Unite în Republica Moldova• Jānis MAZEIKS, Ambasadorului UE în Republica Moldova (<i>Mesaj video</i>)• Maha DAMAJ, Reprezentantă UNICEF Moldova• Shannon SENEFELD, Vicepreședinte, Catholic Relief Services
9:30 – 10:00	Încetarea instituționalizării copiilor mici – priorități de sector și colaborare intersectorială Moderator: Liliana ROTARU, Președinte, Asociația CCF Moldova Panel de discuții: <ul style="list-style-type: none">• Alexei BUZU, Ministrul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova• Alexandru GASNAȘ, Secretar de Stat, Ministerul Sănătății a Republicii Moldova• Dan PERCIUN, Ministrul Educației și Cercetării al Republicii Moldova• Tatiana BADAN, Președintele Congresului Autorităților Locale din Moldova
10:00 – 10:45	Sesiunea I: Prezentarea evidențelor internaționale Prezentarea rezultatelor studiului longitudinal referitor la efectele instituționalizării și impactul pozitiv al îngrijirii într-un mediu familial asupra copiilor afectați de trauma separării de familie la o vârstă mică. Va include o sesiune de întrebări și răspunsuri. Moderator: Kelley BUNKERS, Consilier superior, CTWWC/Maestral International Vorbitori: <ul style="list-style-type: none">• Dr. Charles A. NELSON, Școala Superioară în domeniul Științelor ale Educației a Universității Harvard, Profesor de Pedagogie; Profesor de Pediatrie și Neuroștiință și Profesor de Psihologie în Psihiatrie, Școala Superioară de Medicină a Universității Harvard; Directorul Programului de cercetare <i>Richard David Scott</i>, Spitalul pentru copii din Boston.• Dr. Charles ZEANAH, Șef Catedra de Psihiatrie "Mary Peters Sellars-Polchow", Profesor de Psihiatrie și Pediatrie, Director executiv al Institutului Pediatrie Infantilă, Școala Superioară de Medicină a Universității Tulane• Dr. Nathan FOX, Profesor universitar emerit în cadrul Departamentului de Dezvoltare Umană și Metodologie Cantitativă, Programul de Neuroștiință și Științe Cognitive, Universitatea Maryland. Coordonatorii echipei de cercetare din cadrul Proiectului de Intervenție Timpurie București ¹ (BEIP) derulat de Universitatea Harvard, Universitatea Tulane, Universitatea din Maryland.
10:45 – 11:15	Pauză de cafea
11:15 – 12:15	Sesiunea I (Continuare): Prezentarea evidențelor internaționale Moderator: Kelley BUNKERS, Consilier superior, CTWWC/Maestral International

¹ <https://www.bucharestearlyinterventionproject.org/>

12:15 – 12:45	<p>Sesiunea 2: Prezentarea practicilor și recomandărilor naționale pentru prevenirea instituționalizării copiilor de vârstă mică</p> <p>Prezentare generală: Prezentarea rezultatelor cercetării calitative realizate în Republica Moldova la nivel național, în perioada august-septembrie 2023, privind provocările pentru instituirea unui mecanism sustenabil de neadmitere a plasamentului copiilor cu vârsta de 0-6 ani în instituțiile de tip rezidențial și a modalităților de înlăturare a barierelor existente. Va include o sesiune de întrebări răspunsuri.</p> <p>Moderator: Igor CHIȘCĂ, Șef Direcție politici de protecție a drepturilor copilului și familiilor cu copii, Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Vorbitor:</p> <ul style="list-style-type: none">• Diana CHEIANU-ANDREI, Director programe de cercetare în cadrul companiei Sociopolis Consultancy
12: 45 – 13:15	<p>Sesiunea 3: Prezentarea proiectului foii de parcurs și definitivarea acțiunilor prioritare care sunt necesar a fi validate, asumate și întreprinse de către factorii de decizie, în vederea realizării în mod etapizat a procesului care să conducă la prevenirea și, ulterior, încetarea plasamentului în instituții rezidențiale a copiilor cu vârsta cuprinsă între 0-6 ani.</p> <p>Moderator: Anastasia GRUZIN, Șef adjunct Direcție politici de protecție a drepturilor copilului și familiilor cu copii, Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Vorbitor:</p> <ul style="list-style-type: none">• Parascovia MUNTEANU, Expert național
13: 15 – 14:15	<p>Prânz</p>
14:15 – 15:15	<p>Sesiunea 4: Ateliere de discuții pentru confirmarea priorităților, acțiunilor specifice și termenilor prevăzuți în foia de parcurs.</p> <p>Vor fi organizate ateliere de discuții pe intervențiile sectoriale – social, sănătate, educație, APL. Participanții în cadrul atelierelor vor discuta proiectul foii de parcurs și vor propune schimbări sau completări cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lista acțiunilor;• Prioritizarea acțiunilor și termenii de realizare;• Desemnarea responsabilităților și atribuțiilor specifice;• Resursele și suportul necesar derulării acțiunilor planificate. <p>Moderator: Ala NOSATÎ, Director de program, CCF Moldova</p> <p>Moderatorii discuțiilor în grup - experți din partea CCF Moldova, Keystone Moldova și Parteneriate pentru Fiecare Copil (P4EC):</p> <ul style="list-style-type: none">• Livia MARGINEAN, CCF Moldova• Daniela MĂMĂLIGĂ, P4EC• Natalia SEMENIUC, P4EC• Irina SPIVACENCO, P4EC• Ana PALII, P4EC• Oxana ISAC, Keystone Moldova• Marcela DILION-STRECHIE, Keystone Moldova• Liliana SIMCOV, Keystone Moldova
15:15 – 16:15	<p>Sesiunea 5: Prezentarea concluziilor atelierelor privind acțiunile prioritare a demersului de prevenire și încetare a instituționalizării copiilor cu vârstă 0-6 ani</p> <p>Moderator: Ala NOSATÎ, Director de program, CCF Moldova</p> <p>Prezentatori: Reprezentanții delegați din partea fiecărui grup</p>
16:15 – 16:30	<p>Cuvânt de încheiere a conferinței</p>

VORBITORI

(conform agendei)

Alexei BUZU, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova

Dl. Buzu este Ministrul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova. Anterior, preluării acestei funcții a activat în calitate de director al Centrului Parteneriat pentru Dezvoltare. Dl. Buzu este specialist în managementul politicilor publice, oferind sprijin mai multor ministere în procesul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor publice sectoriale. Are o vastă experiență în calitate de consultant în organizații precum Crisis Management Initiative (Finlanda), Global Gender Help Desk, Consiliul Europei, UN Women, Läkarmissonen Sweden și Light Foundation România, PNUD Moldova, UNICEF, Terres des Hommes, GIZ Moldova și Soros Moldova. Domeniile de specializare și expertiză profesională a dlui Buzu includ egalitatea de gen, politici și dezvoltare a tineretului la nivel central și local și incluziunea socială.

Kent D. LOGSDON, Ambasador al SUA în Republica Moldova

Dl. Kent D. Logsdon este Ambasadorul Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova și membru de carieră al Serviciului Diplomatic de nivel superior. Ambasadorul Logsdon a fost cel mai recent Șef de cabinet al Subsecretarului pentru Creștere Economică, Energie, și Mediu. De asemenea, a fost Șef adjunct al misiunii Ambasadei SUA la Berlin, Germania, activând în calitate de Însărcinat cu afaceri, a.i. din ianuarie 2017 până în mai 2018. Ambasadorul Logsdon deține o diplomă de master în relații internaționale de la Universitatea din Virginia și o diplomă de licență în Guvernare de la Universitatea Notre Dame.

Jānis MAZEIKS, Ambasador, Șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova

Înainte de a se alătura Delegației UE în Republica Moldova, Ambasadorul Jānis Mažeiks a fost subsecretar de stat, director politic în cadrul Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Letonia. Anterior a fost Reprezentantul Permanent al Letoniei la Consiliul Europei, Reprezentant Permanent al Letoniei la ONU, New York. Ambasadorul Mažeiks deține o diplomă în științe politice și un master în drepturile omului și democratizare.

Maha DAMAJ, UNICEF Moldova

Dr. Damaj este reprezentatul UNICEF în Republica Moldova din februarie 2021. Anterior Dr. Damaj a deținut mai multe funcții de conducere în cadrul UNICEF în Tanzania, Oman, Sri Lanka și Liban. Dr. Damaj a lucrat în domeniul dezvoltării comunitare și al drepturilor timp de peste 25 de ani, a oferit consultanță, a dezvoltat și evaluat programe naționale și regionale în domeniul dizabilității și incluziunii, al protecției copilului, al participării copiilor și adolescenților, al inovării sociale, colaborând cu parteneri ONU, precum și cu organizații internaționale și naționale din Egipt, Irak, Iordania, Liban, Maroc, Palestina, Sudan, Siria și Yemen. Dr. Damaj are experiență de activitate didactică în domeniul sănătății publice la Facultatea de Științe ale Sănătății, Universitatea Americană din Beirut. Ea deține doctorat în politici sociale de sănătate, London School of Hygiene and Tropical Medicine, Marea Britanie; un master în sănătate publică, Universitatea Americană din Beirut, Liban; diplomă de licență în inginerie biomedicală, Universitatea Johns Hopkins, SUA.

Shannon SENEFELD, Catholic Relief Services

Dr. Shannon Senefeld este vicepreședintele organizației internaționale Catholic Relief Services (CRS), lider al echipei globale care administrează operațiunile externe ale CRS. Dr. Senefeld activează în CRS din 2000, ocupând diverse poziții în varii locații. În prezent Dr. Senefeld este membră a Consiliului Reprezentativ al Caritas Internationalis, a CEO al World Trade Center Institute, și a Consiliului de conducere a inițiativei Changing the Way We Care. Dr. Senefeld deține doctorat în psihologie clinică și este psiholog clinician licențiat. A absolvit programul de pregătire clinică predoctorală la Neuropsychology Associates of Fairfax, la Kennedy Krieger Institute și la Mt. Washington Pediatric Hospital. De asemenea, a urmat formarea postdoctorală la Spitalul de Pediatrie Mt. Washington, cu specializare în evaluarea copiilor și a familiilor. Ea are calitatea de diplomat al Consiliului Școlilor de Neuropsihologie din America. Dr. Senefeld deține și un masterat în dezvoltarea internațională, Universitatea George Washington și diplomă de licență în științe politice și limba franceză, Universitatea Indiana, Bloomington.

Alexandru GASNAȘ, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova

Dr. Alexandru Gasnas este Secretar de Stat în cadrul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova. Înainte de a se alătura Ministerului Sănătății, Dr. Gasnaș a activat la IMSP Institutul de Medicină de Urgență din Chișinău în calitate de Șef al Departamentului de Neurologie, Epileptologie și Medicină Internă. Dr. Gasnaș este doctor în științe medicale, specialitatea Neurologie clinică, deține titlul de Conferențiar universitar și este membru al Academiei Europene de Neurologie și a Federației Mondiale de Neurologie. În prezent Dr. Gasnaș este coordonator al echipei Proiectului național de implementare a telemedicinii în asistența medicală a AVC, al Proiectelor Crearea sistemului național de AVC și Crearea serviciului național de reabilitare.

Dorina SAVOSCHIN, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova

Dna Savoschin este Șefă a Serviciului Sănătatea Mamei și Copilului din cadrul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova. Misiunea serviciului este de a elabora și evalua politicile în domeniul sănătății mamei și a copilului, garanta accesul gravidelor și copiilor la servicii medicale de calitate, sigure și cost-eficiente. În perioada anilor 2007-2021, Dna Savoschin a activat în calitate de medic pediatru, cercetător științific în cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice Institutul Mamei și Copilului (IMSP IMC). În această perioadă a participat în diverse activități medico-sociale, a fost Consultant în cadrul proiectului „Protecția copiilor împotriva abuzului, neglijării, exploatării și traficului printr-un sistem consolidat și funcțional”, realizat cu suportul Fundației OAK. În cadrul proiectului, Dna Savoschin a fost responsabilă de dezvoltarea abilităților medicilor și asistentelor medicale, de recunoașterea și intervenția în cazurile de violență, neglijare, exploatare și trafic a copiilor. Dna Savoschin este membră a Societății de Pediatrie din Republica Moldova.

Dan PERCIUN, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Dl. Perciun este Ministru al Educației și Cercetării al Republicii Moldova din iulie 2023. În această perioadă, a lansat mai multe reforme și inițiative în domeniile educație, cercetare, tineret și sport. A acordat prioritate sporirii calității în educație, inclusiv prin atragerea tinerilor specialiști în școli și îmbunătățirea accesului la studii de calitate pentru toți copiii. În 2019 devine deputat în Parlamentul Republicii Moldova, ulterior exercită funcția de Președinte al Comisiei Parlamentare Protecție Socială, Sănătate și Familie. În funcția de deputat a elaborat peste 100 de proiecte de legi, a contribuit la crearea mecanismului de acordare a compensațiilor și crearea fondului de vulnerabilitate energetică, elaborarea noului Cod al Muncii, reforma sistemului de asistență socială. Dl. Perciun deține diplomă de licență în Științe Politice, Psihologie și Sociologie de la Universitatea Cambridge. Este Master în Economie Socială, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, România.

Tatiana BADAN, Congresul Autorităților Locale din Moldova

Dna Badan exercită funcția de Președintă a Congresului Autorităților Locale, Președintă a Delegației Republicii Moldova la Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei, vicepreședintă a Rețelei Asociației Autorităților Locale din Sud-Estul Europei (NALAS), membră a delegației Republicii Moldova la Comitetul Regiunilor CORLEAP (Conferința permanentă pentru Parteneriatul Estic). Dna Badan este primar la al cincilea mandat în satul Selemet, Cimișlia. Anterior a activat în calitate de inginer agronom, contabil șef în cadrul primăriei din Selemet. Dna Badan a absolvit Universitatea Agrară de Stat din Moldova, specialitatea inginer în agricultură.

Charles A. NELSON, Universitatea Harvard

Dr. Nelson este Profesor de Pedagogie în cadrul Școlii Superioare în domeniul Științelor ale Educației a Universității Harvard, Profesor de Pediatrie și Neuroștiință și Profesor de Psihologie în Psihiatrie în cadrul Școlii Superioare de Medicină a Universității Harvard și Director al Programului de cercetare Richard David Scott în cadrul Spitalului pentru copii din Boston. Interesele de cercetare ale Dr. Nelson vizează diverse aspecte ale neuroștiinței dezvoltării cognitive, inclusiv percepția socială, traiectoriile dezvoltării autismului și consecințele adversității precoce. Încă din studenție Dr. Nelson, a manifestat interes pentru efectele experienței trăite asupra dezvoltării creierului și a comportamentului. Preocupările științifice actuale ale Dr. Nelson sunt centrate pe studierea experiențelor adverse din copilărie și impactul acestora asupra creierului diverselor categorii de populație. Fiind preocupat de dezvoltarea unor intervenții eficiente, Dr. Nelson conduce proiecte de cercetări interdisciplinare pentru a înțelege mai bine procesele care se produc în creier în timpul perioadelor critice de dezvoltare în copilărie la persoanele care se confruntă cu o adversitate excesivă sau prelungită și dacă aceste perioade critice pot reapărea. Dr. Nelson a fost distins cu Premiul pentru cercetare Klaus J. Jacobs (2021) și Premiul pentru contribuție științifică remarcabilă în domeniul dezvoltării copilului și pentru activitate inovatoare în domeniul adversității timpurii și dezvoltării creierului (2023). Dr. Nelson este unul din Coordonatorii echipei de cercetare din cadrul Proiectului de Intervenție Timpurie București.

Charles H. ZEANAH, Universitatea Tulane

Dr. Zeanah este Șef Catedră de Psihiatrie "Mary Peters Sellars-Polchow", Profesor de Psihiatrie și Pediatrie, Director executiv al Institutului de Pediatrie Infantilă în cadrul Școlii Superioare de Medicină a Universității Tulane, New Orleans. De-a lungul carierei Dr. Zeanah a cercetat efectele experiențelor adverse timpurii asupra dezvoltării, inclusiv ale traumelor, abuzului și neglijării. De asemenea, a studiat intervențiile menite să îmbunătățească recuperarea în urma expunerii la experiențe adverse și a publicat numeroase articole pe aceste teme. Dr. Zeanah este unul din Coordonatorii echipei de cercetare din cadrul Proiectului de Intervenție Timpurie București.

Nathan A. FOX, Universitatea din Maryland

Dr. Fox este profesor universitar emerit în cadrul Departamentului de Dezvoltare Umană și Metodologie Cantitativă și al Programului de Neuroștiință și Științe Cognitive din cadrul Universității Maryland. Dr. Fox a realizat cercetări privind fundamentele biologice ale comportamentului social și emoțional și ale temperamentului bebelușilor, dezvoltând metode de evaluare a activității cerebrale a sugariilor și a copiilor mici în procesul realizării unor sarcini menite să stimuleze diverse emoții și controlul executării acestora. Activitatea sa de cercetare privind antecedentele temperamentale ale anxietății finanțată de National Institutes of Health (SUA) a fost apreciată cu premiul pentru excelență în cercetare MERIT. Dr. Fox este membru al Asociației Americane pentru Progresul Științei, al Asociației pentru Științe Psihologice și al Academiei Americane de Arte și Științe. În 2017 Dr. Fox a primit Premiul Ruane pentru cercetare remarcabilă în domeniul "Psihiatria Copilului și Adolescentului". Dr. Fox este membru fondator al Consiliului Științific Național pentru Copilul în Dezvoltare și este co-director științific al acestui grup. De asemenea este director asociat al Data Core în cadrul studiului Dezvoltarea Creierului sănătos și a Copilului cu supraveghere electroencefalografică pentru consorțiul național. Dr. Fox este unul din Coordonatorii echipei de cercetare din cadrul Proiectului de Intervenție Timpurie București.

Diana CHEIANU-ANDREI, Sociopolis Consultancy

Dr. Cheianu-Andrei este Director pentru Programe de Cercetare în cadrul organizației Sociopolis Consultancy din Republica Moldova. Dr. Cheianu-Andrei deține o vastă expertiză de consultanță națională și internațională în domeniul dezvoltării politicilor sociale, a efectuat cercetări sociologice și a realizat evaluări externe a programelor sociale. Rezultatele eforturilor sale profesionale și științifice de peste 25 de ani sunt reflectate în numeroase publicații naționale și internaționale privind politicile de protecție socială, migrația, egalitatea de gen și implicarea grupurilor marginalizate în procesele decizionale la nivel local.

Parascovia MUNTEANU, expertă în politici și servicii sociale

Dr. Munteanu este expert național în domeniul politicilor și serviciilor sociale, conferențiar la Departamentul Sociologie și Asistență Socială în cadrul Universității de Stat din Moldova. Ea are experiență vastă, de peste 15 ani, în promovarea incluziunii sociale, dezinstituționalizării și drepturilor copilului. Dr. Munteanu a participat activ la elaborarea mai multor documente de politici naționale și acte normative, printre care Programul național de protecție a copilului din Moldova, Programul național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, cadrul normativ pentru dezvoltarea serviciilor sociale. Dr. Munteanu este autorul și coautorul mai multor publicații de profil care abordează tematici privind dezinstituționalizarea, incluziunea socială, drepturile persoanelor cu dizabilități, educația incluzivă și protecția copilului. Dr. Munteanu este implicată în diverse proiecte de asistență tehnică pentru autoritățile publice și organizațiile societății civile în vederea consolidării sistemului național de asistență socială.

MODERATORI

(în ordine alfabetică)

Kelley BUNKERS, Maestral International

Dna Bunkers este Asociat Executiv în cadrul organizației Maestral International și în prezent este consilier de nivel înalt pentru Changing the Way We Care și sprijină UNICEF Ucraina în eforturile naționale de reformă a sistemului de îngrijire. Dna Bunkers are o experiență de 30 de ani de activitate în domenii legate de îngrijirea și protecția copilului în peste 30 țări. Cei șase ani petrecuți în România i-a aprofundat înțelegerea importanței unei îngrijiri sigure și protectoare pentru copii. A participat la elaborarea, implementarea și evaluarea programelor de îngrijire alternativă, de cercetare și advocacy în America Latină, Europa de Est și Africa. A lucrat pentru UNICEF, USAID, fundații private, autorități publice naționale, ONG-uri internaționale și locale. Este membră a Comitetului de Directori a Rețelei Better Care Network și membră a consiliului de administrație Faith to Action. Este coautoare a peste 100 de publicații și ghiduri privind protecția copilului, îngrijirea alternativă și adopția.

Igor CHIȘCĂ, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova

Domnul Chișcă este șeful Direcției politice de protecție a drepturilor copilului și familiilor cu copii din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Principalele responsabilități includ elaborarea și punerea în aplicare a legislației referitoare la drepturile copilului, inclusiv aspecte legate de adopție, serviciile de tip familial, prevenirea și combaterea abuzului și a violenței împotriva copiilor. Activitatea direcției condusă de DI Chișcă este orientată spre prevenirea instituționalizării copiilor în instituții rezidențiale și asigurarea accesului la servicii de asistență socială de calitate pentru copiii și familiile din Moldova. De asemenea în responsabilitatea Direcției este coordonarea și implementarea programelor de protecție a copilului și a familiei în parteneriat cu administrația publică centrală și locală, cu organizațiile internaționale și organizațiile neguvernamentale.

Marcela DILION-STRECHIE, Keystone Moldova

Dr. Dilion-Strechie este manageră de program în cadrul Keystone Moldova. Timp de 14 ani, Dr. Dilion-Strechie a activat în calitate de cadru didactic la Departamentul de Sociologie și Asistență Socială al Universității de Stat din Moldova, avansând de la asistent de lector, la conferențiar universitar. Dna Dilion-Strechie a acordat consultanță organizațiilor internaționale, inclusiv UNICEF și Organizația Internațională pentru Migrație, dar și pentru organizații neguvernamentale active în domeniul protecției drepturilor copilului și familiei, protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități. În cadrul inițiativei globale Changing the Way We Care, Dr. Dilion-Strechie coordonează grupul de lucru național privind resursele umane în sistemul de asistență socială.

Anastasia GRUZIN, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova

Doamna Gruzin este șefă adjunctă a Direcției Politice de Protecție a Drepturilor Copilului și Familiilor cu Copii din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Activitatea Dnei Gruzin implică elaborarea politicilor și cadrului normativ în domeniile: dezvoltarea și eficientizarea activității autorităților tutelare în scopul protecției drepturilor copiilor aflați în situație de risc și copiilor separați de părinți, cooperarea intersectorială pentru asistența și protecția copiilor. De asemenea, Dna Gruzin este plenar implicată în coordonarea procedurilor de adopție internațională și în acordarea asistenței metodologice în procedurile de realizare a adopțiilor naționale autorităților tutelare teritoriale. Dna Gruzin este licențiată în Asistență Socială și a absolvit Universitatea de Stat din Moldova.

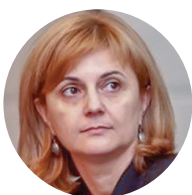
Oxana ISAC, Keystone Moldova

Dr. Isac activează în calitate de coordonatoare de proiect în cadrul Keystone Moldova. Dr. Isac are o experiență profesională de peste 30 de ani în domeniul social și educație. Activează în calitate de conferențiar universitar la Departamentul de Sociologie și Asistență Socială în cadrul Universității de Stat din Moldova. Portofoliul actual al Dr. Isac include promovarea unei îngrijiri de tip familial sigure și protectoare pentru copiii dezinstituționalizați și pentru copiii aflați în risc de separare de familiile lor, prin consolidarea familiilor, reformarea sistemelor naționale de îngrijire a copiilor și schimbarea angajamentelor la nivel național, regional și global.

Livia MARGINEAN, CCF Moldova

Dna Marginean este directoare de programe în cadrul CCF Moldova. Dna Marginean este expert național în domeniul acreditării serviciilor sociale și activează în domeniul protecției copilului și promovării drepturilor copilului timp de peste 18 ani. Are o experiență vastă în managementul programelor și proiectelor, precum și în formarea și consilierea specialiștilor din acest domeniu. Este membră activă în diverse grupuri de lucru legate de dezinstituționalizarea copiilor, dezvoltarea serviciilor sociale, revizuirea Nomenclatorului Serviciilor Sociale, îmbunătățirea cadrului metodologic de organizare și funcționare a serviciilor de plasament de tip familial, precum și implementarea sistemului de formare inițială și continuă.

Daniela MĂMĂLIGĂ, Parteneriate pentru Fiecare Copil

Dna Mămăligă este directoarea organizației Parteneriate pentru Fiecare Copil și președintele Alianței ONG-urilor active în domeniul protecției copilului și familiei din Moldova. Dna Mămăligă are peste 21 de ani de experiență în sectorul non-guvernamental, oferind asistență tehnică autorităților publice centrale și locale din Republica Moldova la elaborarea politicilor și legislației în domeniul drepturilor copilului, la implementarea reformei sistemului de îngrijire a copilului, inclusiv dezinstituționalizarea copiilor, dezvoltarea serviciilor sociale alternative bazate pe familie și a programelor de educație incluzivă.

Ala NOSATÎ, CCF Moldova

Dr. Nosatî este directoare de programe în cadrul CCF Moldova. Deține o experiență de peste 15 ani în domeniul protecției copilului, educației speciale și dezvoltării timpurii a copilului. Dr. Nosatî a contribuit activ la crearea serviciilor sociale și educaționale pentru copii (servicii alternative de tip familial, Serviciul de Dezvoltare Timpurie, Serviciul de Intervenție Timpurie, și Serviciul de Asistență Psihopedagogică). Dna Nosatî contribuie activ la formarea și consolidarea capacității specialiștilor din domeniul social, medical și educațional.

Ana PALII, Parteneriate pentru Fiecare Copil

Dna Palii deține o experiență de peste 25 de ani în dezvoltarea și implementarea serviciilor de asistență socială, inclusiv asistență parentală profesionistă și formarea specialiștilor în asistență socială în Moldova, Ucraina, Rusia, Kârgâzstan și Kazahstan. Ea a fost în mare parte implicată în dezvoltarea programelor naționale de formare pentru asistenți sociali comunitari, a regulamentelor și a standardelor minime de calitate pentru asistență parentală profesionistă, sprijin familial, gatekeeping, managementul de caz și mecanismul de cooperare intersectorială privind prevenirea primară și bunăstarea copilului. Dna Palii a făcut parte din echipa națională de formatori care a instruit asistenții sociali din întreaga țară.

Liliana ROTARU, CCF Moldova

Dna Rotaru este directoarea organizației CCF Moldova. Dna Rotaru deține o experiență de peste 20 de ani de activitate în domeniul drepturilor copilului. Din 2005, CCF Moldova colaborează și reprezintă organizația de caritate britanică Hope and Homes for Children. CCF Moldova sprijină autoritățile centrale și locale în reformarea sistemului de protecție a copilului pentru a reduce dependența de îngrijirea rezidențială și pentru a crește suportul pentru consolidarea familiei, furnizarea de servicii, de inovații sociale, consolidarea capacităților forței de muncă și eradicarea îngrijirii de tip rezidențial în Moldova. Dna Rotaru deține diplomă de doctor în domeniul literaturii comparative a Universității din București și în prezent face studii de master în cadrul Programului Strategii, Inovații și Management, Universitatea de Business și Economie din Viena.

Natalia SEMENIUC, Parteneriate pentru Fiecare Copil

Dna Semeniuc este consultantă în domeniul participării copiilor în cadrul organizației Parteneriate pentru Fiecare Copil din Moldova. Ea are o experiență vastă în implementarea, monitorizarea și evaluarea serviciilor atât la nivel local, cât și național. Dna Semeniuc a fost direct implicată în susținerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale în dezvoltarea și implementarea programului național de formare pentru asistenții sociali comunitari. De asemenea, ea a asistat autoritățile locale din diferite regiuni ale Moldovei în procesul de elaborare a strategiilor locale de asistență socială.

Liliana SIMCOV, Keystone Moldova

Dna Simcov este coordonatoare de proiect în cadrul Keystone Moldova și lucrează la componenta de dezinstituționalizare în cadrul inițiativei Changing the Way We Care. Dna Simcov este psiholog de formare și activează de peste 25 de ani în domeniul educației. Inițial, a activat în calitate de profesor în instituții de educație timpurie și de învățământ general, ulterior a activat în calitate de metodist-coordonator al Programului educațional "Pas cu Pas". Timp de 10 ani, a coordonat proiecte în domeniul incluziunii educaționale a copiilor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES), dezvoltării școlii comunitare și a coordonat activitatea echipei de formatori în cadrul proiectului Parteneriat Global pentru Educație.

Irina SPIVACENCO, Parteneriate pentru Fiecare Copil

Dna Spivacenco este consultantă în domeniul dezvoltării serviciilor de îngrijire a copiilor din cadrul organizației Parteneriate pentru Fiecare Copil, Moldova. Ea este formator licențiat al programului „Mellow parenting” și are o experiență vastă în implementarea programelor de sprijin social și educațional axate pe educația parentală și consolidarea familiei. Activitatea ei actuală include susținerea consolidării sistemului de protecție socială la nivel național și local prin asigurarea dezvoltării și furnizării de servicii și programe de sprijin adecvate și durabile, care au ca scop asigurarea unui mediu familial protector și rezilient pentru copii.

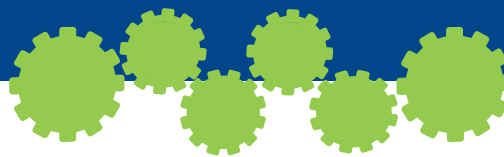

Ludmila UNGUREANU, Changing the Way We Care

Dna Ungureanu este Directoare a Proiectului Changing the Way We Care Moldova. Dna Ungureanu are o experiență de peste 20 de ani în dezvoltare de politici, în management organizațional și de programe, cu accent pe programe de protecție socială și bună guvernare. Înainte de a se alătura inițiativei CTWWC, dna Ungureanu a gestionat programe de protecție a copilului în colaborare cu Terre des hommes Moldova, programe în domeniul descentralizării cu IREX și programe de dezvoltare a societății civile cu Asociația Avocaților Americani.

PROTECȚIA ȘI ÎNGRIJIREA COPILOR ÎN CONTEXTUL AGENDEI DE ASOCIERE REPUBLICA MOLDOVA – UNIUNEA EUROPEANĂ

Ediția 2024: Prevenirea instituționalizării copiilor de vârstă mică – soluții și acțiuni în baza evidențelor naționale și internaționale

LISTA INVITAȚILOR

Autoritățile Administrației Publice Centrale	
Alexei BUZU	Ministrul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova
Dan PERCIUN	Ministrul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Petru ROTARU	Ministrul Finanțelor al Republicii Moldova
Adrian BELÎ	Președinte, Comisia protecție socială, sănătate și familie, Parlamentul Republicii Moldova
Liliana GROSU	Vicepreședinte, Comisia protecție socială, sănătate și familie, Parlamentul Republicii Moldova
Marina MOROZOVA	Vicepreședinte, Comisia protecție socială, sănătate și familie, Parlamentul Republicii Moldova
Vladimir ODNOSTALCO	Vicepreședinte, Comisia protecție socială, sănătate și familie, Parlamentul Republicii Moldova
Liliana NICOLAESCU- ONOFREI	Președinte, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass- media, Parlamentul Republicii Moldova
Virgiliu PĂSLARIUC	Vicepreședinte, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass- media, Parlamentul Republicii Moldova
Adela RĂILEANU	Vicepreședinte, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, Parlamentul Republicii Moldova
Alexandru GASNAȘ	Secretar de Stat, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Vasile CUȘCA	Secretar de Stat, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova
Valentina CHICU	Consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul educației și cercetării
Elena DRUȚĂ	Consilier al Președintelui Republicii Moldova pentru relațiile cu diaspora
Lilia PASCAL	Șef direcție, Direcția drepturile omului și cooperare cu societatea civilă, Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
Natalia POSTICĂ	Șef adjunct direcție, Direcția drepturile omului și cooperare cu societatea civilă, Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
Igor CHIȘCĂ	Șef Direcția politici de protecție a <i>drepturilor</i> copilului și familiilor cu copii, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova
Anastasia GRUZIN	Șefă adjunctă Direcția politici de protecție a drepturilor copilului și familiilor cu copii, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova
Eugeniu LIVIȚCHI	Șef direcție, Direcția politici de management și coordonare a activității agențiilor teritoriale de asistență socială, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova
Radion GOREA	Șef Agenție pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă, Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova
Veronica RUSU	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru
Eugen BOTNARI	Șef Direcție protecția copilului și a familiei, STAS Dubăsari
Angela CAZAC	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Est
Marina BALAN	Șef Direcție protecția copilului și a familiei, STAS Telenești
Marina CROITORU	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Centru-Vest
Svetlana BEȘLIU	Șef Direcție protecția copilului și a familiei, STAS Ungheni
Teodor VICOL	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord
Evelina CHISELIȚĂ	Șef, Structura Teritorială de Asistență Socială Edineț

Aliona PERECHIATCO	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Est
Lilia TARPAN	Șef Direcție protecția copilului și a familiei, STAS Drochia
Lucia DIONEAC	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Nord-Vest
Natalia TIGHINEANU	Șef interimar, Structura Teritorială de Asistență Socială Bălți
Lilia MALACHI	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest
Maria HUZUN	Șef Direcție protecția copilului și familiei STAS Sîngerei
Oxana RADU	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud
Georgeta MOCANU	Șef Direcție Protecția Copilului STAS Cahul
Victoria GANDRABUR	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Est
Lilia SÎRBU	Șef Direcție Protecția Copilului STAS Căușeni
Tamara CĂLUGĂRU	Director Agenția Teritorială de Asistență Socială Sud-Vest
Viorica RUSU	Șef Direcție protecția copilului și a familiei, STAS Hâncești
Tatiana OBOROC	Șefa Direcției Generale pentru Protecția Copilului min. Chișinău
Edgar DIMOV	Șef Direcția Generală de Sănătate și Protecție Socială UTA Găgăuzia
Luminița AVORNIC	Consultant principal, Secția politici în domeniul asistenței primare și comunitare, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Dorina SAVOSCHIN	Șef Serviciu sănătatea mamei și a copilului, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Ninel REVENCO	Președinte, Societatea de Pediatrie din Republica Moldova, Prof. univ., Șef Departamentul Pediatrie USMT "Nicolae Testemitanu"
Olga CÎRSTEA	Secretar, Societatea de Pediatrie din Republica Moldova, Conf. univ., Departamentul Pediatrie USMT "Nicolae Testemitanu"
Adela HORODIȘTEANU- BANUH	Șef Serviciu monitorizare, evaluare și integrare a serviciilor medicale, Institutul Mamei și Copilului
Ecaterina GÎNGOTA-BUFTEAC	Directoare, Centrul Republican de Reabilitare pentru Copii
Elena ROBU	Vicedirector medical Asistența Mamei și Copilului, IMSP AMT Centru
Violeta BALTĂ	Șef Direcție sănătate, Directia generala asistenta medicala si sociala a Consiliului Municipal Chișinău
Elena CUMURCIUC	Specialist principal în asistență medicală mamă și copil, Centrul de Sănătate Fălești
Svetlana BRÎNZĂ	Specialist principal în asistență medicală mamă și copil, Centrul Medicilor de Familie Bălți
Lilia BERESTEANU	Specialist principal în asistență medicală mamă și copil, Centrul de Sănătate Cimișlia
Oxana GUBCA-MÎȚUL	Specialist principal în asistență medicală mamă și copil, Centrul Medicilor de Familie Florești
Maria MOȘNEGUȚU	Serviciul de intervenție timpurie, or. Criuleni
Mariana NEGREAN	Directoare, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pascalu”
Marcelina BALECA	Șef Direcție politici în domeniile învățământ general și învățare pe tot parcursul vieții, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Viorica MARȚ	Consultant principal, Direcție politici în domeniile învățământ general și învățare pe tot parcursul vieții, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Dana LICHII	Șef structură teritorială de asistență psihopedagogică Bălți
Aurica NUCĂ	Șef structură teritorială de asistență psihopedagogică Leova
Virginia RUSNAC	Director, Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică
Viorica ANDRIȚCHI	Director, Institutul Național pentru Educație și Leadership (INEL)
Vasile COROI	Avocatul Poporului pentru drepturilor copilului

Autoritățile Administrației Publice Locale

Tatiana BADAN	Primar al s. Selemet (Cimișlia), Președintele Congresului Autorităților Locale (CALM)
Viorel FURDUI	Director Executiv, CALM
Constantin COJOCARU	Primar al or. Edineț, Biroul Executiv CALM
Vitalii GORODINSCHII	Primar al or. Briceni, Biroul Executiv CALM
Nina CERETEU	Primar al or. Drochia, Biroul Executiv CALM
Maria GALIȚ	Primar al s. Sărata Veche (Fălești), Biroul Executiv CALM
Nicolai GRIGORIȘIN	Primar al mun. Bălți, Biroul Executiv CALM

Victor BOGATICO	Primar al or. Râșcani, Biroul Executiv CALM
Ion CEBAN	Primar al mun. Chișinău, Biroul Executiv CALM
Sergiu ARMAȘU	Primar al or. Ialoveni, Biroul Executiv CALM
Valentina CASIAN	Primar al or. Strășeni, Biroul Executiv CALM
Valentin GUȚAN	Primar al or. Cricova, Biroul Executiv CALM
Valentina BUZU	Primar al s. Peresecina (Orhei), Biroul Executiv CALM
Victor GORI	Primar al s. Botnărești (Anenii Noi), Biroul Executiv CALM
Nicolae DANDIȘ	Primar al mun. Cahul, Biroul Executiv CALM
Vladislav COCIU	Primar al or. Ștefan Vodă, Biroul Executiv CALM
Alexandru BUJOREAN	Primar al or. Leova, Biroul Executiv CALM
Tatiana ȚURCAN	Primar al s. Vinogradovca (Taraclia), Biroul Executiv CALM
Ion BĂZU	Primar al s. Cârpești (Cantemir), Biroul Executiv CALM
Ion DOLGANIUC	Primar al s. Colibași (Cahul), Biroul Executiv CALM
Misiuni diplomatice și organizații internaționale	
Kent D. LOGSDON	Ambasadorul Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova
Jānis MAZEIKS	Ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova
Katarina FRIED	Ambasadoarea Suediei în Republica Moldova
Maha DAMAJ	Reprezentantă UNICEF Moldova
Dr. Miljana GRBIC	Șef al Biroului OMS în Republica Moldova
Jeff BRYAN	Director Misiunea USAID în Republica Moldova
Inguna DOBRAJA	Directoare de Țară a Băncii Mondiale pentru Moldova, Europa și Asia Centrală
Simon SPRINGETT	Coordonatorul Rezident ONU în Republica Moldova
Irina BEȘLIU	Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova
Luigi Nicolo SEGARIZZI	Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova
David BUERSTEDDE	Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova
Matthew WATSON	Consilier superior, Centrul pentru dezvoltare incluzivă, USAID Washington
Erin DOSS	Șef adjunct, Diviziunea Democrație și Guvernare, USAID Moldova
Kristina KEMPKEY	Consilier superior, Diviziunea Democrație și Guvernare, USAID Moldova
Ludmila BILEVSCHI	Specialist comunicare, USAID Moldova
Eugeniu ZAPOROJAN	Asistent de proiect, Diviziunea Democrație și Guvernare, USAID Moldova
Diana CAZACU	Manager de proiect, Diviziunea Democrație și Guvernare, USAID Moldova
Camelia GHEORGHE	Director, Data4Impact Moldova
Daniel ȘERBAN	Director, Programul Comunitatea Mea
Cristina GRECU	Vice director, Programul Comunitatea Mea
Flore ROSSI	Șefa Secției protecția copilului, UNICEF Moldova
Viorica DUMBRĂVEANU	Specialist protecția copilului, UNICEF Moldova
Irina MALANCIUC	Director de Program Lumos în regiunea Europeană
Domnica GÎNU	Director Lumos Moldova
Kelley BUNKERS	Consultant superior, CTWWC
Dr. Charles A. NELSON	Expert internațional, Universitatea Harvard
Dr. Charles ZEANAH	Expert internațional, Universitatea Tulane
Dr. Nathan FOX	Expert internațional, Universitatea Maryland
Angelica RUSSU	Coordonator principal de proiect, Consiliul Europei în Moldova
Daniela VIDAICU	Director executiv, Fundația Soros Moldova
Shannon SENEFFELD	Vicepreședinte, CRS
Anne SMITH	Director, CTWWC
Davide BERNOCCHI	Director, CRS Moldova și Ucraina
Baher FAHMY	Director administrativ, CRS Moldova și Ucraina
Martha GLOVER-SHORT	Coordonator de program, CRS Moldova
Alexandra SAFRONOVA	Manager monitorizare și evaluare, CTWWC
Ludmila UNGUREANU	Director, CTWWC Moldova
Viorelia MOLDOVAN-BATRÎNAC	Coordonator CTWWC, Programul Național pentru Protecția Copilului

Liliana ȚIBREA	Consilier protecția copilului, CTWWC Moldova
Mihaela CIORBA	Coordonator politici de salvagardare, participarea persoanelor cu experiență trăită și implicarea comunităților de credință
Rachael FELLABAUM	Manager comunicare, CTWWC Moldova
Alexandra CAZACU	Asistent de proiect, CTWWC Moldova
Oxana GAVRILIȚA	Specialist monitorizare și evaluare, CTWWC Moldova
Alexandru DOBROVOLSCHI	Manager de granturi, CTWWC Moldova
Organizații neguvernamentale, mediul academic	
Diana CHEIANU-ANDREI	Director programe de cercetare, Sociopolis Consultancy
Parascovia MUNTEANU	Expert Național
Maria VÂRLAN	Decan, Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă"
Anastasia OCERETNII	Dr., conf. univ. Universitatea de Stat din Moldova
Svetlana HARAZ	Șef Catedră Asistență Socială și Sociologie "Nicolae Sali" ULIM
Valentina PRIȚCAN	Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, prorector
Daniela SÎMBOTEANU	Președintă Centrul Național pentru Prevenirea Abuzului Față de Copii (CNPAC)
Irina POPUȘOI	Secretarul general, Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF)
Galina CLIMOV	Directoare executivă, Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități
Daniela BORDIANU	Director executiv, Institutul Național de Intervenție Timpurie în Copilărie Voinicel
Edward LUCACI	Director executiv, Caritas Moldova
Igor BELEI	Director executiv, Diaconia Moldova
Viorica MATAS	Director executiv, Concordia Moldova
Alina DRUȚĂ	ACMO (Alianța Creștină Moldova fără Orfani)
Stela VASLUIAN	Director, Amicii dei Bambini Moldova
Liliana ROTARU	Președinte, Copil, Comunitate, Familie Moldova
Ala NOSATÎI	Copil, Comunitate, Familie Moldova
Livia MARGINEAN	Copil, Comunitate, Familie Moldova
Tatiana HARBUR	Copil, Comunitate, Familie Moldova
Ludmila MALCOCI	Președinte, Keystone Moldova
Oxana ISAC	Keystone Moldova
Marcela DILION	Keystone Moldova
Liliana SIMCOV	Keystone Moldova
Ecaterina GOLOVATÎI	Keystone Moldova
Daniela MĂMĂLIGA	Director, Parteneriate pentru Fiecare Copil
Natalia SEMENIUC	Parteneriate pentru Fiecare Copil
Irina SPIVACENCO	Parteneriate pentru Fiecare Copil
Ana PALII	Parteneriate pentru Fiecare Copil
Ala SCALSCHI	Parteneriate pentru Fiecare Copil
Virgiliu HANGAN	Parteneriate pentru Fiecare Copil

Organizat de:

Sușinut de:

Parteneri:

